

[Hagen Hagensen]

Jeg medgiver ministeren, at det nye forhold, der er blevet indført, hvorefter realkreditinstitutterne udsender en opgørelse over renten bagefter, vil kunne medføre, at man dér kan få en opgørelse over kursen, antageligvis også i så god tid, at skatteyderne kan gøre brug deraf.

Hr. Flygaard gjorde en bemærkning før om at realisere sin gæld. Ja, man kan efter min mening kun realisere sin gæld på én måde, nemlig ved at betale den, og det er rigtigt, at man, hvis det drejer sig om realkreditlån o. lign., kan købe obligationer i de fleste tilfælde – der gælder noget andet for kontantlån – og så kan man indfri, hvis man ellers har penge til det.

Men en stor del af sin anden gæld må man betale med det, man skylder, det, der står på den. Man kan ikke gøre noget andet, og derfor kan man kun realisere sin gæld ved at betale den.

Ministeren siger, at hvis man har et 7 pct.s lån på en lang løbetid, så kan man simpelt hen sige, at gælden er mindre tyngende. Ja, hvis man tænker på, at inflationen varer ved, så bliver den det vel nok hen ad vejen, men ærlig talt, hvis man i øjeblikket skal indfri sin gæld, så må man betale de kroner, den er på, og hvis inflationen standser på et eller andet tidspunkt, vil man stadig væk have den samme værdi, man skal betale de kroner af; det er dem, man skylder bort. Jeg kan ikke fatte, at man ikke i sin opgørelse af det, man ejer, skal have lov til at trække det fra, man skylder væk, og som man kommer til at betale.

(Kort bemærkning).

Flygaard (DR):

Jeg vil gerne sige til hr. Hagen Hagensen, at jeg har meget svært ved at forstå og acceptere, at hvis man skylder et andet menneske f.eks. 100.000 kr., er det den samme byrde, uanset om den skal forrentes med 4 pct., med 8 pct. eller med 12 pct. Det må jo trods alt gøre en vis forskel, og det er jo ikke et spørgsmål om inflation, for problemstillingen foreligger jo også i et inflationsløst samfund.

Det, man blot prøver på med forslaget, er at få beregnet den aktuelle byrde, og da kan jeg ikke se, at det er afgørende, om man rent faktisk er i stand til at betale. Det må set i denne forbindelse være et helt underordnet

spørgsmål. Og det må i denne forbindelse også være et helt underordnet spørgsmål, om den, man skylder pengene, ikke ønsker at få dem nu, for den byrde, man rent faktisk har, bliver jo ikke større af, at man ikke kan realisere.

(Kort bemærkning).

Hagen Hagensen (KF):

Jeg tror, jeg må vente, til jeg ser fortrykket af det, hr. Flygaard her sagde, for det var faktisk ikke til at fatte for mig; men én ting vil jeg gerne fastholde, og det er, at hvad enten gælden er forrentet med 4, 8 eller 12 pct., som hr. Flygaard nævnte det, hvis den er på 100.000 kr., skylder man 100.000 kr. væk, og det er det beløb, man skal tilbagebetale.

Formanden:

Ministeren for skatter og afgifter har ordet. Vi håber, vi kan nå også den sidste sag inden aftenpausen.

Ministeren for skatter og afgifter (Mogens Lykketoft):

Jeg skal ikke forlænge debatten meget, men jeg må jo sige, at hr. Hagen Hagensens betragtninger om, hvordan gæld bør opfattes skattemæssigt i formueopgørelsen, kan lige så fuldt anvendes på de tilsvarende aktiver. Det har man bare aldrig gjort ved opgørelsen af den skattepligtige formue.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

10) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Lejeværdi af egen bolig m.v. i 1981).
(Lovforslag nr. L 198. Fremsat 1/4 81).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Bakholt (S):

Forslaget skal jo fastsætte lejeværdireglerne for 1981. Det, der foreslås i forslaget, er, at det skal ske efter nøjagtig de samme regler, som var gældende for 1980, altså den samme lejeværdiprocent, og at det skal ske også med det samme beregningsgrundlag, nemlig 16. alm. vurdering med et tillæg på 35 pct.

Det nye i forslaget er, at 17. alm. vurdering foreslås anvendt som beregningsgrundlag i nogle få tilfælde, hvor der ikke har været foretaget vurdering af ejendommen før 1. april 1981, eller i de situationer, hvor der er foretaget forbedringer for mere end 200.000 kr.

Konsekvensen af dette forslag er jo, at der ikke sker stigninger i lejeværdien i kroner og øre. Der er altså således heller ikke tale om nogen »huslejestigninger« på grund af lejeværdiberegningen.

Dette forslag skal jo ses i sammenhæng med den forligsaftale, der blev truffet mellem forligspartierne i maj 1980, hvor man enedes om, at der ikke skulle ske nogen stigninger i lejeværdiberegningerne for 1981.

Den socialdemokratiske gruppe kan tilslutte sig forslaget.

Anders Poulsen (V):

Jeg kan på mit partis vegne meddele støtte til, at lejeværdi i egen bolig beregnes efter samme regler og på samme beregningsgrundlag for indkomståret 1981 som for 1980.

Det er rigtigt, som den socialdemokratiske ordfører var inde på, og som det også er nævnt i bemærkningerne, at det er et led i forligsaftalen, og det er måske derfor, der ikke har været anledning til for ministeren her at gøre disse beregningsregler noget simple, noget mere overskuelige, end tilfældet er.

Jeg tror, at hvis man deler det ind i hovedkategorier, er der vel en 5-6 hovedkategorier, men underinddeler man så disse hovedkategorier, kommer man frem til nogle

voldsomt store skemaer, og det er måske nok lidt paradoksalt, at en så lille del af skatte-lovgivningen, som dette er, giver anledning til nogle meget voldsomme og til tider indviklede afgrænsningsproblemer.

Derfor ville jeg godt efterlyse en mere enkel metode at opgøre disse lejeværdier på, og jeg synes egentlig, man med rette kunne ligesom se lidt bebrejdende ned på skatteministeren, fordi det netop ikke er tilfældet; men det er måske, fordi man er bundet så stærkt i dette forlig, at der ikke har været mulighed for blot den mest nødvendige forenkling af disse regler i denne meget lille flig af skatte-lovgivningen.

Hagen Hagensen (KF):

Vi har fået at vide, at det er forligsstof – det ved vi jo godt – mellem regeringen og de tre andre partier, og så kunne vi andre jo i grunden tie stille. Jeg skal da også blot sige, at vi i sin tid ikke var enige i den måde, man ville fastsætte lejeværdien på for 1980, og vi har derfor ingen grund til at gøre bemærkninger til den måde, man vil gøre det på for 1981, al den stund vi ikke får nogen indflydelse derpå.

Men vi vil alligevel se lidt på i udvalget, om der ikke skulle være mulighed for bl.a. at få det gjort lidt mere overskueligt, som hr. Anders Poulsen nævnte det. Jeg tror desværre ikke, det lykkes.

Glistrup (FP):

Da den tilsvarende problemstilling var til behandling med virkning for indkomståret 1980, påviste fremskridtspartiet, at lejeværdisatserne var sat for højt, og at maksimum for standardfradraget var sat for lavt, og det tør jo nok siges, at den mellemliggende tid har givet os ret.

Det er således, at der med den politik, der føres, er blevet så betydelige opvarmningsudgifter og så betydelige transportudgifter, at det ikke kan være rimeligt at opretholde dette meget høje lejeværdiniveau, og når det var for højt for 1980, er det derfor også med den stedfundne udvikling for højt for 1981. Vi beklager, at ministeren ikke har taget konsekvensen af det og foreslået lavere lejeværdisatser.

Med hensyn til standardfradraget er vi jo snart på vej til at fejre 20 års jubilæet, siden

[Glistrup]

maksimum for det blev reguleret. Vi har jo i de fleste af de 20 år haft socialdemokratisk regering, og det vil sige pengeforringelse. Det vil sige, at disse 2.000 kr., som det nu har stået på så længe, er et beløb, som det ikke holder at blive ved med. Vi må have en klækkelig forhøjelse af denne sats.

Rahbæk Møller (SF):

SF er ikke tilhænger af lejeværdibetragtningen. Vi finder, at det er et kunstigt indkomstbegreb, og principielt ønsker vi lejeværdien fjernet fra indkomstopgørelsen sammen med rentefradraget. Men så længe vi har rentefradraget, er vi naturligvis nødt til at bevare en lejeværdi for at opnå en vis ligestilling mellem ejere og lejere, og denne lejeværdi skal naturligvis ajourføres efter samfundsudviklingen.

Nu foreslås det, at lejeværdien skal være i kroner og øre det samme i 1981, som den var i 1980, men i denne periode har der jo fundet en prisudvikling sted, og specielt ved vi, at rentefradraget er steget ganske betydeligt i løbet af de to år. Derfor er forslaget om fastfrysning af lejeværdien reelt en omfordeling fra lejere til ejere. Det kan vi ikke støtte.

Aase Olesen (RV):

Det radikale venstre er gået ind i det forlig, som fastfryser lejeværdierne også for 1982. Jeg er enig med den foregående taler i, at der hermed også er tale om en form for omfordeling, bl. a. fordi det knytter sig til en vurdering, som jo nu er blevet forældet, og derfor må det også siges herfra, at det bliver sidste gang, vi kan basere os på den 16. alm. vurdering. Men vi støtter altså forslaget.

Bollmann (CD):

Nu er det jo snart sagt mange gange, at forslaget er en del af majforliget sidste år, og i betragtning af, at det drejer sig om videreførelse af uændrede regler, kunne man godt undre sig over, at der skulle gå 11 måneder inden fremsættelsen. Forslaget er også kommenteret under forrige dagsordenspunkt, og CD er naturligvis godt tilfreds med, at det for første gang i en række år kunne lykkes at fastholde lejeværdien i kroner og øre – og så i en situation, hvor reallønnen rent faktisk er gået ned.

Vi håber, at denne fastholdelse kan danne mønster for, hvordan lejeværdien kommer til at se ud i de kommende år.

Jeg har bemærket, at der i fremsættelsen er taget højde for resultatet af kontantvurderingsforslaget, og det har vi debatteret for lidt siden, men jeg vil gerne spørge ministeren, om det ikke betyder, at forslaget med den formulering, der er valgt i § 15 B, stk. 2, ikke vil kunne vedtages, uden at lovforslag nr. L 197 er vedtaget.

Så lagde jeg mærke til hr. Anders Poulsens bemærkninger om forenklinger. De var nok så interessante, alene af den grund at de nu-gældende regler er fastsat under daværende finansminister Anders Andersen. CD var ikke tilfreds dengang med de daværende regler, men da vi endnu ikke har kunnet opnå en nedsættelse af lejeværdien, er vi, som jeg sagde før, egentlig godt tilfreds med, at vi har fået en fastfrysning.

Flygaard (DR):

Retsforbundet kan ikke støtte det foreliggende lovforslag. Vi synes, det er udtryk for en ubalance. Vi synes, det er udtryk for en omfordeling, som vi ikke kan støtte. Vi synes faktisk, der skulle være en højere lejeværdi, og jeg vil gerne henvise til det forslag om en indkomstskattereform, hvor vi har peget på en højere lejeværdi.

Og så vil jeg gerne gøre en enkelt bemærkning til fremskridtspartiets ordfører. Hvis jeg husker rigtigt og vi går nogle år tilbage i tiden, så havde hr. Glistrup en noget anden opfattelse af lejeværdibegrebet, end tilfældet er for øjeblikket. Man kan måske i nogle tilfælde blive klogere, men man kan måske også i nogle tilfælde blive det modsatte.

Ministeren for skatter og afgifter (Mogens Lykketoft):

Jeg skal takke for tilslutningen og kun sige, at dette er forligsstof, som det også er blevet nævnt, og har været en lige så bunden opgave for mig som for så mange andre.

Man kan selvfølgelig sige, som fru Aase Olesen var inde på, at en ny vurdering er kendt på det tidspunkt, da selvangivelsen skal laves for 1981, og det kunne have været naturligt, uanset at man ikke ville have et større provenu af denne beskatning, at regne med den nye vurdering som fordelingsgrundlag. Det har man ikke ønsket hos de partier,

[Ministeren for skatter og afgifter]

der har indgået forliget i maj 1980, og derfor ser forslaget ud, som det gør.

Jeg skal kun kommentere en enkelt ting derudover, nemlig hr. Glistrups betragtninger om standardfradrag og lejeværdi. Der er ingen tvivl om, at den skattemæssige lejeværdi i forhold til, hvad den historisk har vejet, vejer forholdsvis beskedent i dag. Det kan der være mange grunde til, det skal jeg ikke starte en diskussion om, men det er i den sammenhæng, hr. Glistrup, man skal vurderer, at standardfradraget for vedligeholdelse har stået fast i så mange år.

I virkeligheden har det jo mistet sin oprindelige mening i takt med, at lejeværdien også er blevet mindre tyngende, og kan med lige så fuld ret betragtes som et særlig mildt første trin på lejeværdiskalaen og ikke som et egentligt fradrag for vedligeholdelsesudgifter; sådan synes jeg i hvert fald det efterhånden kan betragtes, sådan som udviklingen har formet sig, idet lejeværdien vejer mindre i systemet, standardfradraget naturligvis også, og når det er gået på den måde, er det egentlig en meget naturlig måde at opfatte det på.

Jeg kan ikke gå ind for nogen tankegang om, at vi på nogen som helst måde skulle opregulere standardfradraget. Det må jeg afvise; den tanke vil jeg være imod.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til skatte- og afgiftsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:**Formanden:**

Der er ikke mere på dagsordenen.

Med skrivelse af dags dato har ministeren for kulturelle anliggender i henhold til forretningsordenens § 19, stk. 4, fremsendt

Redegørelse om den kulturpolitiske situation.

(Redegørelse nr. VII).

Redegørelsen er omdelt og vil blive optaget i Folketingstidende.

Redegørelsen vil blive sat til forhandling i tingets møde torsdag den 23. april.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Erhvervsudvalget (3/4 81):

Udtræder: Demnitz (S)

Nyt medl.: Mette Groes (S)

Skriftlig redegørelse:

Redegørelse af 7. april 1981 om den kulturpolitiske situation.

(Redegørelse VII).

Ministeren for kulturelle anliggender (Lise Østergaard):

Almen del:

Kultur kan ikke eksistere i et tomrum. Den er en del af samfundspolitikken, og dens vilkår bestemmes af den udvikling, der sker i samfundet. Selv om vi fastholder de fundamentale principper og mål, som i de senere år har været lagt til grund for regeringens kulturpolitik, vil indholdet i den politik, der skal føres i de kommende år, på mange måder blive anderledes end i 60'erne og 70'erne.

Hvad vi her – i begyndelsen af 80'erne – først må konstatere, er, at de økonomiske vilkår har ændret sig. Det er begrænset, hvad der kan gennemføres af udgiftkrævende reformer, men sammenlignet med andre områder har regeringen både i forbindelse med besparelser og ved tildelinger af den begrænsede lovreserve i særlig grad tilgodeset det kulturelle område.

Men samtidig er det åbenbart, at netop den udvikling, der sker i disse år, og de ændringer i samfundsforholdene, som vi har oplevet og vil komme til at opleve i den kommende tid, gør det endnu vigtigere end nogen sinde, at vi fører en aktiv, dynamisk og bevidst kulturpolitik.

Fritiden giver i dag mulighed for oplevelser og udfoldelser, som kun få mennesker